

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ УКРАЇНИ
АПЕЛЯЦІЙНА ПАЛАТА

вул. Василя Липківського, 45, м. Київ-35, 03680, МСП, Україна
Тел.: (044) 494 06 06 Факс: (044) 494 06 67

Р І Ш Е Н Н Я

17 лютого 2017 року

Колегія Апеляційної палати Державної служби інтелектуальної власності України, затверджена розпорядженням заступника голови Апеляційної палати Шатової І.О. від 13.10.2016 № 99 у складі головуючого Запорожець Л.Г. та членів колегії Костенко І.А., Цибенко Л.А., розглянула заперечення Адвокатського об'єднання «Юскутум» проти рішення Державної служби інтелектуальної власності України (далі – ДСІВ) від 10.08.2016 про відмову в реєстрації знака «фуфлаw» за заявкою № m 2015 04582.

Представник апелянта – патентний повірений Владимірова Н.В.
Представник Державного підприємства «Український інститут інтелектуальної власності» – Коротченкова О. В.

Під час розгляду заперечення до уваги були взяті такі документи:

- заперечення (вх. № 15711 від 10.10.2016);
- доповнення до заперечення (вх. № 17280 від 07.11.2016);
- доповнення до заперечення (вх. № 20791 від 29.12.2016);
- копії матеріалів заявки № m 2015 04582.

Аргументація сторін

На підставі висновку закладу експертизи 10.08.2016 ДСІВ прийнято рішення про відмову в реєстрації знака «фуфлаw» за заявкою № m 2015 04582 на тій підставі, що заявлене словесне позначення є таким, що суперечить публічному порядку.

«фуфлаw» - штучно створене слово з використанням латинської та кириличної абеток, яке при першому зоровому враженні сприймається як жаргонне слово «фуффло».

«Фуффло» - (брехня, обман) - умисне або неумисне введення в оману, твердження, що не є істинним», особливо враховуючи перелік послуг, щодо яких воно подано на реєстрацію.

Таким чином, заявлене позначення спрямоване на порушення етичних норм, що склались у суспільстві, шляхом засмічення мови використанням

жаргонів, що містять дискредитуючу інформацію щодо послуг, відносно яких позначення має використовуватись.

Підстави: Закон України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг»: (далі – Закон) (пункт 1 статті 5);

<https://uk.wikipedia.org/wiki/>;

http://russian_agro.academic.ru/.

Апелянт – Адвокатське об'єднання «Юскутум» не погоджується з рішенням ДСІВ про відмову в реєстрації знака «фуфлаw» за заявкою № m 2015 04582 та наводить наступні доводи на користь реєстрації заявленого позначення.

Апелянт стверджує, що кожен споживач по-різному може сприйняти позначення в залежності від своїх умінь та навичок, обізнаності в іноземних мовах, досвіду та інших факторів, а отже по-різному його тлумачити, наприклад як:

1) «фуфлав» тому що слово «лав» дуже часто використовується в повсякденному житті і споживач не чітко пам'ятає, як саме пишеться слово «лав» в оригіналі;

2) «фуфла» - що має певне фантазійне навантаження і не має жодного сенсу чи семантичного навантаження, але, знову ж таки, в силу певних знань, деякі споживачі саме так прочитали б дане позначення, виходячи з того, що в деяких іноземних мовах остання літера не читається, а як саме повинно читатися слово в сукупності з іншими літерами споживачі не знають;

3) «фуффлоу» - як один зі способів вимови частки «law» або як прізвище відомого та популярного британського актора Джуда Лоу (Jude Law), прихильники якого підпадають під потенційних споживачів послуг, маркованих знаком;

4) «фуфлов» - у якості слова, що окреслює діяльність людини - ловця тощо.

Апелянт звертає увагу колегії, що відповідно до Урумсько-Українського словника, значення слова «фуф» – вигук-зітхання. Так само сприймається цей вигук і в нашій країні, коли особа при певних обставинах може вжити даний вигук, наприклад, після перевтоми, або відчуваючи полегшення.

Відповідно до англо-українського словника, слово «law» може мати багато значень, наприклад: закон, наукова закономірність; юридичне право; юриспруденція; правознавство; законодавство; суд; судовий процес; поліцейський; правило. Слово може звучати для споживачів як «лав», «лоу», «лов». А тому у сукупності, якщо розглядати другу частину знака саме як слово англійської мови, то маємо як мінімум 20 різних значень знака.

Крім того, за твердженням апелянта лише 7% українців можуть сприймати інформацію англійською мовою, отже переважна частина (93%) не володіють англійською мовою, тобто не знають правильності вимови тих чи інших слів, а тому не будуть однозначно сприймати знак як слово «фуффло».

Як вказує апелянт використання нецензурної лексики у позначенні законом заборонено, але заборони жаргонізму немає. Відсутність такої заборони є очевидною, оскільки жаргон не є проявом агресивного та абсолютного порушення норм суспільного ладу.

Нецензурна лексика та жаргон є абсолютно різними поняттями, і мають протилежний вираз.

Ненормативна лексика - табуйована (неприпустима) лексика, яку мовці сприймають як відразливу, непристойну. У це визначення входять такі поняття, як блюзнірство, прокльони і лайка.

Жаргон – це соціолект (один з різновидів соціальних діалектів), який відрізняється від літературної мови використанням специфічної, експресивно забарвленої лексики, синонімічної до слів загального вжитку, а також фразеології, часом особливостями вимови.

Жаргон виникає серед носіїв мови, об'єднаних спільністю професійних інтересів (медиків, викладачів), однаковими захопленнями (жаргон мисливців, філателістів, рибалок), тривалим перебуванням у певному середовищі.

Жаргонізмами називають слова, вживання яких обмежене нормами спілкування, прийнятими в певному соціальному середовищі.

На відміну від нецензурної лексики, жаргон не порушує етичні норми суспільства, оскільки не є лайливим, образливим або непристойним.

Таким чином, апелянт вважає, що відповідно до пункту 1 статті 5 Закону заявлене позначення не є таким, що суперечить публічному порядку та принципам моралі, оскільки не належить до позначень, визначених пунктом 4.3.1.1 Правил складання, подання та розгляду заявки на видачу свідоцтва України на знак для товарів і послуг, у редакції, затвердженій наказом Державного патентного відомства України від 20 серпня 1997 року № 72 зі змінами (далі – Правила), тому немає підстав для відмови в його реєстрації.

Стосовно зауважень експертизи щодо того, що «заявлене позначення спрямоване на порушення етичних норм, що існують у суспільстві, шляхом засмічення мови використанням жаргонів, які містять дискредитуючу інформацію щодо послуг, відносно яких позначення має використовуватись» апелянт просить звернути увагу на той факт, що відповідно до Закону та Правил, не може бути підставою у відмові в реєстрації знаку використання жаргонів, що містять дискредитуючу інформацію щодо послуг, відносно яких позначення має використовуватись. Тобто такої підстави для відмови в реєстрації не передбачено.

Зважаючи на викладене вище, апелянт просить задовольнити заперечення, відмінити рішення ДСІВ від 10.08.2016 та прийняти рішення про реєстрацію заявленого позначення відносно скороченого переліку товарів і послуг.

В доповненнях до заперечення (вх. 20791 від 29.12.2016) апелянт ще раз скоротив перелік послуг до наступних послуг Міжнародної класифікації товарів і послуг для реєстрації знаків (далі – МКТП):

41 клас: «готування публікацій інформативного характеру, що містять аналіз колізійних норм чинного українського законодавства, за допомогою електронних настільних видавничих засобів; забезпечення незавантажними електронними публікаціями інформативного характеру, що містять аналіз колізійних норм чинного українського законодавства, в режимі он-лайн; написання текстів інформативного характеру, що містять аналіз колізійних норм чинного українського законодавства, крім рекламних; публікування текстів інформативного характеру, що містять аналіз колізійних норм чинного українського законодавства, крім рекламних; радіопередачі розважальні з використанням тем колізій та недоліків українського законодавства»;

45 клас: «послуги соціальних мереж у режимі он-лайн; правові досліджування колізійних норм українського законодавства».

Колегія Апеляційної палати вивчила і проаналізувала аргументацію сторін, що міститься в матеріалах справи і яку було наведено під час розгляду заперечення в апеляційному засіданні.

Керуючись пунктом 17.3.13 Регламенту Апеляційної палати Державної служби інтелектуальної власності України, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 15.09.2003 № 622, з метою перевірки обґрунтованості прийнятого ДСІВ рішення та для встановлення відповідності позначення «фуфлау» за заявкою № m 2015 04582 умовам надання правової охорони, визначеним пунктом 1 статті 5 Закону, колегією Апеляційної палати проведено дослідження заявленого позначення згідно з пунктом 4.3.1.1 Правил.

Словесне позначення «фуфлау» виконане стандартним шрифтом маленькими літерами кирилиці та латиниці, заявлено на реєстрацію без зазначення кольору відносно послуг 41 та 45 класів МКТП.

Відповідно до пункту 1 статті 5 Закону правова охорона надається знаку, який не суперечить публічному порядку, принципам гуманності і моралі, вимогам Закону України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки» та на який не поширюються підстави для відмови в наданні правової охорони, встановлені цим Законом.

Згідно з пунктом 4.3.1.1 Правил під час перевірки позначення, заявленого на реєстрацію як знак, щодо наявності підстав для відмови у наданні правової охорони, відповідно до пункту 1 статті 5 Закону, встановлюється: чи не належить заявлений знак до позначень порнографічного характеру, чи не містить антидержавних расистських лозунгів, емблем та найменувань екстремістських організацій, нецензурних слів та виразів тощо.

Таким чином, перелік позначень, які суперечать публічному порядку та принципам моралі не є вичерпним, а носить узагальнений характер.

З метою визначення обґрунтованості застосування зазначеної у рішенні ДСІВ підстави для відмови в реєстрації позначення «фуфlaw» колегія Апеляційної палати звернулася до тлумачення понять «публічний порядок», «мораль».

На сьогодні законодавством України термін публічний порядок не визначений, проте, виходячи із наданих Великим тлумачним словником сучасної української мови (В.Т.Бусел. – К.; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2007. – 1736 с. :) тлумачень термінів «публічний» та «порядок», публічний порядок – це публічно-правові відносини, які визначають основи суспільного ладу держави.

Публічний порядок (public policy) – поняття, виражаючеє соблюдение общественных интересов (Бизнес. Толковый словарь. – М.: «ИНФРА-М», Издательство «Весь Мир». Грэхэм Бетс, Барри Брайндли, С. Уильямс и др. Общая редакция: д.э.н. Осадчая И.М.. 1998).

Таким чином, під публічним порядком розуміється публічно-правові відносини, які передбачають дотримання суспільних інтересів.

У Коментарі до Паризької конвенції про охорону промислової власності (під редакцією проф. Г. Боденхаузена) зазначено наступне: «знаком, що суперечить публічному порядку, може бути знак, який не відповідає фундаментальним правовим і соціальним концепціям даної країни».

В свою чергу, правові засади України щодо захисту моральності у суспільстві визначає Конституція України, Закон України «Про захист суспільної моралі», інші закони та нормативно-правові акти щодо захисту суспільної моралі, загальновизнані норми і принципи міжнародного права й міжнародних договорів України.

«Мораль (лат. Moralis – нравственный, от mos, мн. Mores – обычаи, нравы, поведение) у перекладі з латинської мови - це одна з форм суспільної свідомості, соціальний інститут, що виконує функцію регулювання поведінки людей у всіх без виключення сферах життя. (Філософський словник/Ред. І.Т.Фролова; 4 видан. – М.: 1980)».

Відповідно до статті 1 Закону України «Про захист суспільної моралі» суспільна мораль – система етичних норм, правил поведінки, що склалися у суспільстві на основі традиційних духовних і культурних цінностей, уявлень про добро, честь, гідність, громадський обов’язок, совість, справедливість.

Змістом державної політики у сфері захисту суспільної моралі є створення необхідних правових, економічних та організаційних умов, які сприяють реалізації права на інформаційний простір, вільний від матеріалів, що становлять загрозу фізичному, інтелектуальному, морально-психологічному стану населення.

Для з’ясування сутності позначення «фуфlaw», яке складається з двох частин (кирилицею - «фуф» та латиницею «law»), колегія Апеляційної палати звернулася до доступних інформаційно-довідкових джерел та відомостей в мережі Інтернет і встановила наступне.

Слово «law» транслітерується як «ло» та з англійської мови має наступний переклад:

«law [b:] I суц. 1) а) закон (регулюючий, предписывающий акт) б) научный закон, научная закономерность; 2) юр. право; правоведение, законоведение, юриспруденция; 3) профессия юриста; 4) суд, судебный процесс; 5) судейское сословие; 6) а) (the law) разг. полиция; б) полицейский, блюститель закона; 7) (the Law) библ.; = Mosaic Law Закон (Моисеев), Тора (согласно Библии, получен древними евреями от самого Бога через Моисея; 8) а) правило; б) заведённый порядок, обычаи, традиции; 9) а) спорт. фора; преимущество, предоставляемое противнику; б) передышка, тайм-аут; отсрочка; поблажка (<http://www.lingvo.ua/>)».

За даними перекладача «Google» слово «law» серед всіх існуючих перекладів найчастіше перекладається як «закон» або «право» (<http://translate.google.com.ua>).

Таким чином, виходячи з наведених джерел, заявлене позначення в цілому читається як «фуфло».

Що стосується семантичного значення слова «фуфло», то колегія Апеляційної палати з відкритих довідкових джерел інформації встановила наступні тлумачення.

«Фуфло, - а, с., розм. 1. Про кого-, що-небудь погане. 2. Дурниця, нісенітниця. (Великий тлумачний словник сучасної української мови, голов. ред. В.Т.Бусел. – К.; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2007. – 1736 с.)».

Фуфлó 1. фальшива валюта; 2. барахло, непотріб, неякісні речі: «ти мені фуфло не підсовуй. я тебе наскрізь бачу»(Перший словник українського молодіжного сленгу, укладач Світлана Пиркало, зібрано 1997 року).

Фуфло, -а; ср. Жарг. 1. О ком-, чём-л. негодном плохом. 2. Ерунда, чушь. 3. Синяк. (Большой толковый словарь русского языка. - 1-е изд-е: СПб.: Норинт С. А. Кузнецов. 1998).

Фуфло – ложь, ерунда; втюхивать, гнать фуфло - врать. (Краткий словарь уголовного сленга, <http://samlib.ru/m/mazurin/slowarx.shtml>).

Фуфло, а, ср. что-либо низкосортное, некачественное, недостойное внимания; иногда в смысле подделка, фальсификация, ложь (<https://teenslang.su/content/фуфло>)».

За результатами вивчення відкритих інформаційно-довідкових джерел колегія Апеляційної палати дійшла висновку, що «фуфло» є словом жаргонної лексики (сленгу) носить негативне та зневажливе забарвлення.

«Сленг, ч. лінгв. 1. Розмовний варіант професійного мовлення; жаргон. 2. Жаргонові слова або вирази, характерні для мовлення людей певних професій або соціальних прошарків, які проникаючи в літературну мову, набувають помітного емоційно-експресивного забарвлення. (Новий тлумачний словник української мови. За ред. В.Яременко, О.Сліпушко, Київ, 1998.)».

Жаргон складається з таких різновидів, як: 1) професійний жаргон (наприклад, військовий); 2) арготичний (кримінальний жаргон або арго (жаргон декласованих елементів суспільства); 3) жаргон певної сфери діяльності (жаргон філателістів, автолюбителів, картярів, гравців у комп'ютерні ігри тощо); 4) жаргон соціального статусу (жаргон бідних, заможних, освічених, неосвічених); 5) віковий жаргон (дитячий, молодіжний).

(http://studopedia.su/8_54944_riznovidi-zhargonu-slengu.html).

Жаргонне слово «фуфло» використовується здебільшого серед молоді, представників декласованих елементів суспільства, а також серед осіб з низькою культурою спілкування.

Український мовознавець Кочерган М.П. у підручнику «Вступ до мовознавства» зазначив, що засилля жаргонізмів у мовленні сучасних молодих людей завдає великої шкоди. Вони висушують, забруднюють і вульгаризують усне мовлення молоді, по-своєму стандартизують його, наповнюють сумнівними дотепами, заглушують живу думку, справжню мовну творчість, позбавляють мовлення індивідуальної своєрідності.

Враховуючи наведене, колегія Апеляційної палати погоджується з висновком експертизи, що заявлене позначення спрямоване на порушення етичних норм, що склались у суспільстві, шляхом засмічення мови використанням жаргонів, які мають негативне або зневажливе тлумачення.

Під час дослідження скороченого переліку послуг МКТП, відносно якого апелянт просить зареєструвати заявлене позначення, колегія Апеляційної палати також звернулася до тлумачення поняття «колізійні норми законодавства»

«Колізійні норми — є різновидом спеціалізованих правових норм, що встановлюють правила вибору правової норми права, яка підлягає застосуванню при наявності розбіжності між нормами права, які регулюють однакові фактичні обставини (Загальна теорія держави і права: Підручник для студентів юридичних вищих навчальних закладів / М.В.Цвік, О.В.Петришин, Л.В.Авраменко та ін., за ред. О.В.Петришина. — Харків: Право, 2009. — 584 с.)».

Отже, колізійні норми спрямовані саме на подолання колізій та прогалин у нормах права (законодавстві).

Разом з тим, враховуючи семантичний зміст частини позначення – «law», позначення «фуфlaw» в цілому може сприйматися в значенні зневажливого або принизливого ставлення до закону – «фуфло-закон», особливо щодо заявлених послуг.

Таким чином, застосування заявленого позначення «фуфlaw» для послуг 41 та 45 класів МКТП: «аналізу колізійних норм українського законодавства» може нести дискредитуючу інформацію відносно законодавства в суспільстві, чим порушуватиме публічний порядок.

Дослідивши матеріали апеляційної справи в межах мотивів заперечення, колегія Апеляційної палати дійшла висновку, що підстави для відмови в наданні правової охорони за заявкою № т 2015 04582, зазначені в пункті 1 статті 5

Закону, були застосовані у висновку закладу експертизи та відповідно в рішенні ДСІВ правомірно і вмотивовано.

За результатами розгляду заперечення, керуючись Законом України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг», Регламентом Апеляційної палати Державної служби інтелектуальної власності України, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 15.09.2003 № 622, колегія Апеляційної палати

в и р і ш и л а:

1. Відмовити Адвокатському об'єднанню «Юскутум» у задоволенні заперечення.

2. Рішення ДСІВ від 10.08.2016 про відмову в реєстрації знака «фuфlaw» за заявкою № т 2015 04582 залишити чинним.

Рішення набирає чинності з дати його затвердження наказом ДСІВ.

Головуючий колегії

Л.Г.Запорожець

Члени колегії

І.А.Костенко

Л.А.Цибенко